

Plenum

Torsdag 19.3.2026 kl. 16.00

2.1. Muntlig fråga om långtidsarbetslöshet (Anette Karlsson sd)

Muntligt spörsmål MFT 44/2026 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Ledamot Karlsson, varsågod.

Debatt

16.01 **Anette Karlsson sd:** Arvoisa puhemies, ärade talman! Hyvä hallitus, te olette olleet vallassa nyt tuhat päivää. Suurista lupauksista huolimatta Suomella on Euroopan korkein työttömyys. Pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut 50 000:lla tämän hallituskauden aikana.

Elinkeinoelämän valtuuskunnan analyysin mukaan enemmistö pitkäaikaistyöttömistä on vaikeasti työllistyviä. Mitä iäkkäämmästä ihmisestä on kyse, sitä heikommalla todennäköisyydellä hän työllistyy. Nyt hänen olisi oikea aika opiskella. Hyvä hallitus, te mahdollistatte vain avoimen korkeakouluopintojen suorittamisen työttömyysturvalla. Suuri osa työttömistä ei tästä juuri hyödy. SDP on esittänyt laajaa oikeutta opiskella työttömyysturvalla myös toisella asteella.

Arvoisa työministeri Marttinen: eikö nyt olisi aika ottaa tämä SDP:n esitys toteutukseen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Työministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.02 **Työministeri Matias Marttinen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia edustajalle hyvin tärkeän asian esille nostamisesta.

On totta, että hyvin vaikeana talouden aikana nimenomaan työttömyyden ja ennen kaikkea pitkäaikaistyöttömyyden kysymys on noussut entistä voimakkaammin esille, ja näyttää siltä, että nimenomaan Suomessa — johtuen useista eri syistä — työttömyys on rakenteellistumassa, ja se on totta kai tälle kansakunnalle iso, vaikea ja vakava kysymys kaikkienensa.

Otatte esille aivan oikein opiskelun ja taitojen kehittämisen edellytykset. Tulemme tosiaan laajentamaan työttömyysturvalla opiskelun mahdollisuuksia, ja haluan muistuttaa teitä, hyvät kansanedustajat, että jo tällä hetkellä työttömillä on varsin laajat mahdollisuudet opiskella, kehittää omaa osaamistaan. Jos ajatellaan vaikka tilannetta, jossa työttömäksi jääneellä henkilöllä on jäänyt vaikka tutkinnon suorittaminen kesken, niin se on hyvin todennäköisesti mahdollista suorittaa loppuun. Samoin myös kohtalaisen laajoja opintokokonaisuuksia jo tällä hetkellä on mahdollista opiskella ja suorittaa valmiiksi, [Puhemies koputtaa] mutta olen teidän kanssa samaa mieltä siitä, että osaamisen kehittämisen kysy-

Punkt i protokollet PR 26/2026 rd

mys on äärimmäisen tärkeä asia [Puhemies koputtaa] työttömyyden ja pitkäaikaistyöttömyyden torjunnassa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää tähän aiheeseen liittyvän lisäkysymyksen, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Karlsson, olkaa hyvä.

16.03 Anette Karlsson sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, ärade talman! Hallitus nojaa työllisyyspolitiikassaan pelkästään talouskasvuun. Toivominen ei ratkaise pitkäaikaistyöttömyyttä. Tuoreen analyysin mukaan merkittävä osa työvoimasta ehtii syrjäytyä ennen kuin talous ehtii elpyä. Viimeksi eilen keskustelin 50-vuotiaan pitkäaikaistyöttömän kanssa. Hän on hakenut satoja työpaikkoja, ja hänellä on vahvaa asiantuntemusta, mutta töitä ei vain löydy.

Arbetslöshet handlar inte bara om siffror. Det handlar om människor som söker jobb varje dag men inte kommer vidare. Ärade minister Marttinen, kan ni lova att långtidsarbetslösa efter ramian får det stöd de förtjänar?

Arvoisa ministeri, voitteko luvata, että kehysriihen jälkeen pitkäaikaistyötön saa ne tarvitsemansa tukitoimet, jotka hän tarvitsee?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.05 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, herra puhemies! Ja jälleen kiitoksia kysymyksestä. Nyt on tärkeää, hyvät kansanedustajat, muistaa myös se, että nyt toista vuotta työllisyyden hoidon tehtävät ovat meidän kuntien ja kaupunkien vastuulla. Näin ollen tässä kokonaisuudessa on tärkeää muistaa se, että kuntien ja kaupunkien päättäjien täytyy myös kantaa oma vastuunsa tästä tilanteesta: huolehtia siitä, että paikallisella tasolla, missä nyt ollaankaan — ollaan Porvoossa, ollaan Raumalla, ollaan Tampereella, Joensuussa, Kittilässä, missä tahansa muualla — tehdään myös niitä oikeita toimenpiteitä, joilla myös tuetaan sitä, että ihmiset löytävät paremmin työtä, ja ennen kaikkea jotta työttömäksi jääneet saavat ne tarvitsemansa palvelut, jotta taas vastaavasti tukea on sitten saatavilla.

Selvää on se, hyvät kansanedustajat, että minusta tämä työ ei missään tapauksessa jää kiinni. Olen vienyt eteenpäin hyvin määrätietoisesti uudistuksia meidän palvelujärjestelmään ja pitänyt huolta siitä, että työttömyysturvalla opiskelun mahdollisuuksia voidaan taas vastaavasti laajentaa. Olemme ottaneet käyttöön myös nuorille oman työllistymisseteelin, jotta nuoret työttömäksi jääneet saisivat toivoa siitä, että pääsevät töihin. [Puhemies koputtaa] Me jatkamme tätä työtä, totta kai.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Malm, olkaa hyvä.

16.06 Niina Malm sd (vastauspuheenvuoro): Puhemies! Ministeri Marttinen, te sanoitte, että vastuu on siirtynyt kunnille. Kyllä, mutta kun kunnissa ei ole sitä työtä, mitä hakea, työpaikkoja ei ole. 45-vuotias prosessityöntekijä sai yt-lapun isoissa yt-neuvotteluissa, ja lopputili tuli. Hän hakee aktiivisesti töitä, mutta kun niitä töitä ei yksinkertaisesti ole. Hän

Punkt i protokollet PR 26/2026 rd

yrittää päästä uudelleenkoulutukseen, mutta sekin mahdollisuus on kaatunut hallituksen toimien takia.

Tämä on kohtuutonta ja tehotonta politiikkaa. Te sanotte, ministeri, että voi opiskella työttömyyden aikana. Tämä ei päde sellaiseen ihmiseen, joka haluaa opiskella vaikka toisen asteen uuden tutkinnon. Hän voi aloittaa niitä opintoja, tai hän voi suorittaa niitä loppuun, jos ne on aiemmin aloitettu, mutta hän ei voi opiskella kokonaan uutta ammattia tässä ajassa. Eikö nyt, ministeri Marttinen, olisi oikea aika opiskella, kun työtä ei ole, ja valmistautua siihen, kun sitä työtä tulevaisuudessa on, vai haluatteko te, että tämä pitkäaikais-työttömyys rakenteellistuu entistä enemmän, kun ihmisillä ei ole mitään mahdollisuuksia tehdä yhtään mitään? [Ben Zyskowicz: Kyllä, sitä se Marttinen haluaa!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Työministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.07 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, herra puhemies! Jos te, edustaja Malm, olette kuunnellut, mitä olen vastannut täällä aikaisemmin, niin eikö se nyt kuitenkin ole kertonut siitä huolesta, mitä varmasti kaikki tässä salissa tuntevat tästä tilanteesta, ja siitä, että toimia on tehty ja toimia tullaan tekemään vielä lisää?

Siis jo tällä hetkellä työttömyysturvalla opiskelun mahdollisuudet ovat varsin laajat Suomessa. Kyllä, erimittaisia kokonaisuuksia on siis mahdollista suorittaa myös työttömyysturvalla opiskellessa, mutta totta kai on selvää, että tässä tilanteessa täytyy arvioida koko ajan sitä, mitä uusia toimia meidän täytyy myös tehdä. Tällä hetkellä me teemme taas valmistelua kehysriiheen ja käymme nyt läpi sen, mitä uusia täsmätoimia voitaisiin myös valmistella. Selvää on, että minun viestini työttömille suomalaisille on kuitenkin se, että me teemme kaiken voitavan, mikä on meidän käsissä, jotta he pääsevät töihin. Me teemme vahvasti töitä sen puolesta, että tulevaisuus on parempi suomalaisille ja että yhä useamman suomalaisen luottamus [Puhemies koputtaa] omaan talouteen ja oman perheen tulevaisuuteen voisi vahvistua. [Aleksi Jäntti: Erittäin hyvä vastaus!]